

Quickscan natuur Zuidasdok

Datum: 06-11-2020

Auke Brouwer, Uma Ho-Sam-Sooi, Gemeente Amsterdam

Quicksan natuur

Zuidasdok

Opdrachtgever: Projectorganisatie Zuidasdok

Versie: 2

Status: definitief

Datum: 06-11-2020

Auteur: Auke Brouwer, Uma Ho-Sam-Sooi, Gemeente Amsterdam

Inhoud

1 Samenvatting	4
2 Inleiding	6
2.1 Aanleiding.....	6
2.2 Doel van het onderzoek	6
3 Beschrijving projectgebied	8
4 Werkwijze	9
5 Wettelijk kader en beleidskader	10
5.1 Soortenbescherming	10
5.2 Zorgplicht.....	10
5.3 Ecologisch beleid gemeente Amsterdam	10
5.4 Bomenverordening gemeente Amsterdam.....	11
6 Resultaten.....	12
6.1 Algemeen	12
6.2 Flora.....	12
6.3 Vleermuizen	13
6.4 Overige zoogdieren	15
6.5 Vogels	17
6.6 Reptielen, amfibieën en vissen.....	19
6.7 Insecten	20
6.8 Japanse duizendknoop	21
6.9 Ecologische structuur	22
7 Conclusie en aanbevelingen	23
8 Bibliografie	25
9 Bijlagen	26
9.1 Bijlage 1: Lijst beschermde Amsterdamse soorten onder de WNB.....	26
9.2 Bijlage 2: Toelichting bij lijst beschermde Amsterdamse soorten onder de WNB	27
9.3 Bijlage 3: Kaart met gekapte en nog te kappen boomvakken (situatie 2020).....	31
9.4 Bijlage 4: Foto's huidige situatie taluds.....	32

1 Samenvatting

Algemeen

Voor het project Zuidasdok is een quickscan natuur uitgevoerd. Dit in het kader van de benodigde verlenging of vernieuwing van de verleende ontheffing soortenbescherming en de nieuwe projectcontext. De huidige ontheffing loopt tot eind 2021 en is daarmee tijdens het opstellen van dit rapport nog steeds geldig.

De natuur is dynamisch, er kunnen soorten verdwijnen en nieuwe soorten verschijnen. Per soortgroep is op basis van beschikbare onderzoeken, kennis van de omgeving en veldbezoek beoordeeld of er al dan niet nader onderzoek uitgevoerd moet worden.

Flora

In de winter van 2018/2019 is al veel vegetatie, voornamelijk houtige gewassen, van de taluds verwijderd. Een deel van de taluds, waarvan de bomen gekapt zijn, is na twee seizoenen al weer begroeid. In het projectgebied komt geen beschermde flora voor, deze soorten worden ook niet verwacht binnen de plangrenzen.

Vleermuizen

In het projectgebied zijn de volgende vleermuissoorten waargenomen: gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, meer-, en watervleermuis. Ten behoeve van de aanvraag soortenbescherming bij het Tracébesluit Zuidasdok is voor vleermuizen is een mitigatieplan (Van Meurs; 2016) opgesteld. Dit mitigatieplan is in de ontheffing voor vleermuizen overgenomen. Een van de maatregelen van dit mitigatieplan is een driejaarlijkse monitoring van de onderdoorgangen en kwetsbare foerageergebieden. In 2020 zijn de onderdoorgangen opnieuw onderzocht.

Het viaduct over de Duivendrechtse vaart is in 2020 voor het eerst onderzocht. Vleermuizen gebruiken de ruimte onder het viaduct als foerageergebied. Geadviseerd wordt om de ruimte onder het viaduct geschikt te houden voor foeragerende vleermuizen en als dat niet kan een ontheffing aan te vragen. Voor alle onderdoorgangen wordt geadviseerd het onderzoek elke drie jaar te herhalen. Als de werkzaamheden opnieuw van start gaan is eerder onderzoek nodig om de effectiviteit van mitigerende maatregelen te controleren. Verder wordt geadviseerd om de taluds die nog niet gekapt zijn ook te onderzoeken op vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen. Het eerdere onderzoek van die locaties is verjaard.

Overige zoogdieren

Kleine marters worden soms wel gezien in het onderzoeksgebied, maar tot nog toe zijn er geen aanwijzingen dat ze daar een leefgebied hebben. Voor boommarter en steenmarter is ook geen geschikt leefgebied meer aanwezig. Deze soorten kunnen zich wel verplaatsen langs de taluds van de snelweg. Op meerdere taluds zijn konijnenholen aanwezig. Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet vanuit de zorgplicht rekening worden gehouden met konijnen. Op de taluds zijn weinig geschikte bomen meer aanwezig voor de eekhoorn. De kans dat de nog aanwezige bomen op de taluds gebruikt worden als verblijfplaats van de eekhoorn is klein. De eekhoorn kan zich eventueel nog wel verplaatsen via de bomen.

Vogels

In het projectgebied kunnen vogels met jaarrond beschermde nesten broeden. Voor roofvogels wordt geadviseerd om op dezelfde wijze als in 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020 het onderzoek voort te zetten. Dat betekent monitoring van bomen die potentieel geschikt zijn als broedlocatie voor roofvogels. In het Zuidas- en Zuidasdokgebied zijn in 2020 in totaal 37 grote nesten aangetroffen. Geen van deze nesten werd dit jaar bezet door een roofvogel. In de

voorafgaande jaren zijn er wel roofvogels aangetroffen. Het projectgebied is wel potentieel geschikt voor roofvogels. Er valt dus niet uit te sluiten dat roofvogels in de komende jaren in het projectgebied gaan broeden.

Reptielen, amfibieën en vissen

Voor reptielen en vissen is geen geschikt habitat aanwezig in het projectgebied. De rugstreeppad komt voor in Amstelland en is in 2018 waargenomen langs de Joan Muyskenweg. In het door de aannemer van Zuidplus opgestelde ecologisch werkprotocol is ook al opgenomen hoe kan worden voorkomen dat rugstreeppadden in het werkgebied komen en hoe er mee omgegaan moet worden als ze toch opduiken.

Insecten

De iepenpage is een beschermde vlindersoort die in 2016 en in 2017 op enkele plaatsen in Amsterdam is waargenomen, ook in de directe omgeving van het projectgebied. Na 2017 is de soort niet meer aangetroffen. In 2020 heeft de vlinderstichting meerdere kansrijke locaties onderzocht en vastgesteld dat de iepenpage niet meer in Amsterdam voorkomt.

2 Inleiding

2.1 Aanleiding

In juli 2012 heeft de Minister van Infrastructuur en Milieu de Structuurvisie Zuidasdok vastgesteld. Zuidasdok zorgt ervoor dat de bereikbaarheid van de Noordvleugel van de Randstad verbetert en dat de Zuidas een stevige impuls krijgt om zich verder te ontwikkelen als internationale toplocatie en hoogwaardig stedelijk gebied. Hiervoor is een optimaal functionerend verkeer- en vervoersnetwerk nodig, met als centraal knooppunt een kwalitatief hoogwaardige terminal voor het openbaar vervoer (IBZ, 2015).

Onderdeel van de voorkeursbeslissing is dat de rijksweg A10 ter hoogte van de Zuidas ondergronds wordt gebracht in een tunnel over een lengte van ongeveer 1 kilometer. De capaciteit van de weg wordt uitgebreid en de OV terminal (OVT) Amsterdam Zuid wordt aangepast om voldoende capaciteit te bieden voor de verwachte groei in de reizigersstromen. In aansluiting daarop worden diverse verbeteringen doorgevoerd in de OV infrastructuur, haltes en de openbare ruimte (IBZ, 2015).

Het project heeft in de afgelopen jaren veel vertraging opgelopen. In 2019 is het rapport 'Voortvarend bouwen voor de toekomst' opgesteld. Dit rapport is een verkenning van de nut en noodzaak, mogelijke optimalisaties en versoeringen van het project Zuidasdok in het licht van de spanning tussen scope en budget. Hier uit is naar voren gekomen dat de scope ongewijzigd blijft. Het project wordt echter wel in een aantal pakketten opgeknipt:

- De verbreding van de A10
- De realisatie van een tunnel ter hoogte van de Zuidas
- Aanpak stationsgebied Zuid

2.2 Doel van het onderzoek

Ten behoeve van het tracébesluit Zuidasdok en de aanvraag ontheffing soortenbescherming van Zuidasdok zijn er diverse onderzoeken uitgevoerd. Behalve een eerdere Quick scan (Arcadis, 2013) zijn er diverse onderzoeken naar verschillende soortgroepen gedaan. De meeste onderzoeken zijn inmiddels al meer dan vijf jaar oud. De diverse onderzoeksresultaten voor het Zuidasdok-project zijn samengevat in het 'Deelrapport natuur en ecologie Zuidasdok' t.b.v. de MER-rapportage.

De verleende ontheffing soortenbescherming heeft een looptijd tot december 2021. Uit oogpunt van risicobeheersing en ten behoeve van de verlenging of vernieuwing van deze ontheffing is besloten tot het uitvoeren van een Quick scan. Dit om een actueel beeld te krijgen van de huidige natuurwaarden in het projectgebied en een beeld te krijgen van eventueel benodigd vervolgonderzoek.

Leeswijzer

Hoofdstuk 3 bevat een beknopte beschrijving van het projectgebied.

In hoofdstuk 4 komt de werkwijze van het onderzoek aan bod.

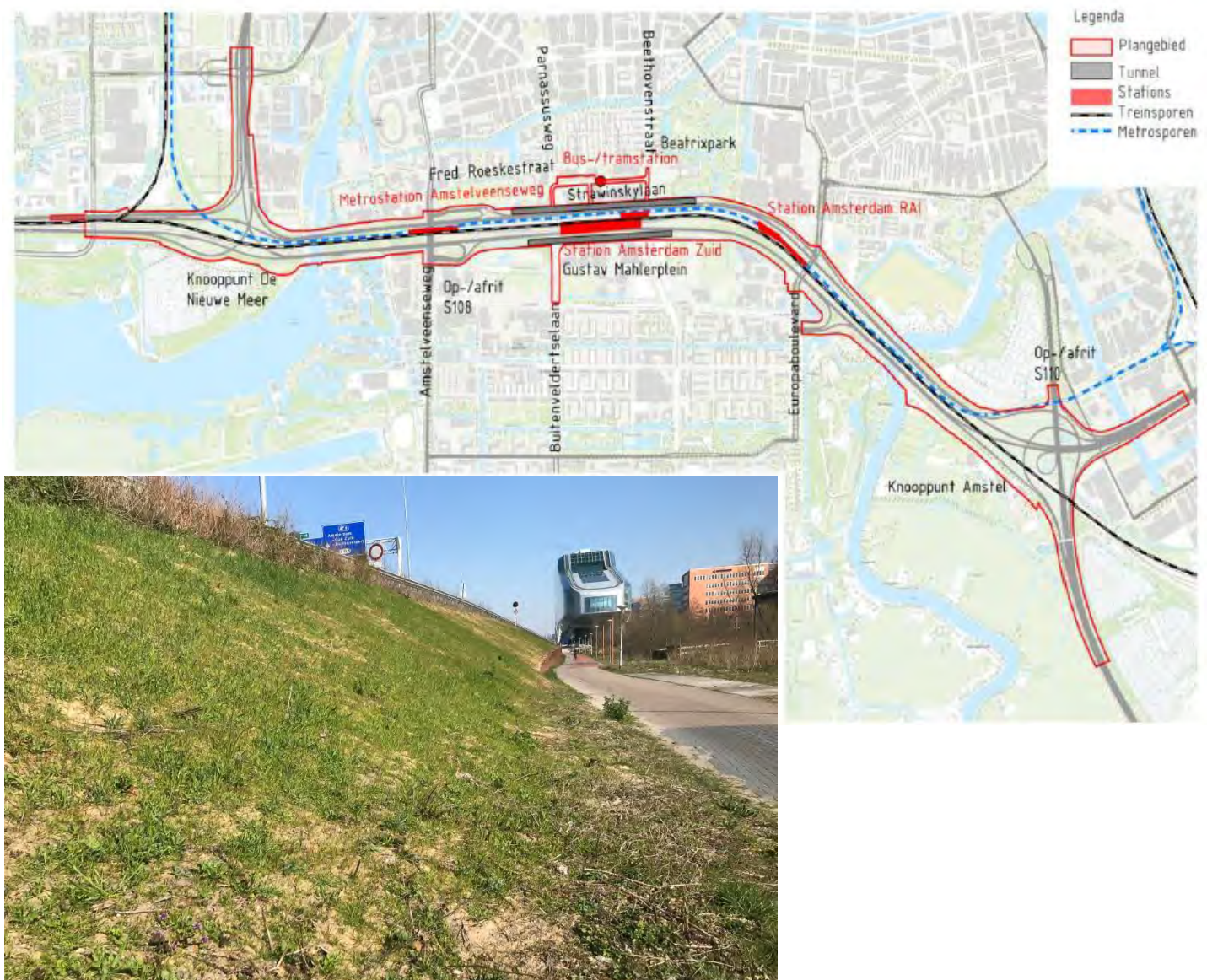
Hoofdstuk 5 bevat het wettelijk kader en beleidskader. Hierin wordt de Wet Natuurbescherming behandeld.

Hoofdstuk 6 bevat de resultaten van het bureauonderzoek en veldonderzoek.

Hoofdstuk 7 bevat de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek.
Hoofdstuk 8 bevat de geraadpleegde bronnen.
In Hoofdstuk 9 zijn alle bijlagen gevoegd.

3 Beschrijving projectgebied

Het project Zuidasdok beslaat het traject van de A10 vanaf knooppunt De Nieuwe Meer tot en met knooppunt Amstel. Het projectgebied betreft het tracé en de bijbehorende taluds. In Figuur 1 is het gehele projectgebied te zien. In de winter van 2018/2019 is al veel vegetatie - voornamelijk houtige gewassen - van de taluds verwijderd. De meeste taluds zijn daarom inmiddels al kaal, op een aantal taluds staat nog wat struikvegetatie en een aantal bomen. Een deel van de taluds, waarvan de bomen gekapt zijn, is na twee seizoenen al weer begroeid. Enkele delen van de taluds zijn ook actief ingezaaid om erosie van de kale taluds te voorkomen. Dit heeft weer gezorgd voor voldoende dekking voor grondgebonden zoogdieren.

Figuur 1 Projectgebied Zuidasdok

4 Werkwijze

De ecologische quickscan is uitgevoerd middels het verrichten van bureauonderzoek en veldonderzoek. Tijdens het bureauonderzoek is onder andere gebruik gemaakt van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), Maps Amsterdam en City Data Amsterdam. In de NDFF is gekeken naar de waarnemingen van de afgelopen drie jaar. In de NDFF zijn de verschillende gedeelten van het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van flora en fauna. Er is hierbij extra aandacht besteed aan de gegevens van beschermde soorten en soorten met jaarrond beschermde verblijfplaatsen. Het onderzoeksgebied is groter dan het daadwerkelijke projectgebied, dit omdat de invloedssfeer van de werkzaamheden eventueel groter kan zijn en zich dus niet hoeft te beperken tot de taluds. Daarnaast is het ook mogelijk dat soorten die net buiten het projectgebied waargenomen zijn ook gebruik maken van het habitat in het projectgebied.

In de afgelopen jaren zijn er al een aantal onderzoeken uitgevoerd. Vanaf 2016 zijn jaarlijks jaarrond beschermde vogelnesten gemonitord. Conform de ontheffing voor vleermuizen (RVO, 2017) is er in 2018 onderzoek gedaan naar vleermuizen, in 2019 en 2020 is een aantal onderdoorgangen gemonitord. Bij al deze onderzoeken is gebruik gemaakt van het Vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging, 2017). Naar de resultaten van deze onderzoeken wordt ook verwezen in dit rapport. In deze aanvullende onderzoeken zijn vaak ook locaties net buiten de projectgrenzen onderzocht. De werkzaamheden kunnen namelijk ook effect hebben op omliggende biotopen. Voor de werkzaamheden is er in 2018 door de aannemer van Zuidplus een ecologisch werkprotocol opgesteld. In dit ecologisch werkprotocol zijn onder andere de te nemen maatregelen uit de ontheffing voor vleermuizen overgenomen.

Er hebben verschillende gebiedsbezoeken plaats gevonden in het kader van het inventariseren van jaarrond beschermde vogelnesten. Betrokken deskundigen: Auke Brouwer en Uma Ho-Sam-Sooi, beiden stadsecoloog bij Gemeente Amsterdam.

Tijdens de veldbezoeken is vooral gekeken naar bomen en mogelijk jaarrond beschermde nesten. Daarnaast is gekeken naar de aanwezige groenstructuren die nog verwijderd moeten worden, het aanwezige groen op de taluds. Daarnaast is er gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna en potentieel habitat van fauna. Het veldbezoek heeft niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een Quick scan. Dat betekent dat de kansen op aanwezigheid van een soort zijn beoordeeld. Als er een kans is dat een beschermde soort aanwezig is, zal de aanbeveling zijn om gericht meer uitgebreid onderzoek naar de betreffende soort te doen om vast te stellen of deze aan- of afwezig is.

De resultaten van het bureauonderzoek en het veldbezoek zijn getoetst aan de Wet Natuurbescherming (Wetten.overheid.nl, 2019).

5 Wettelijk kader en beleidskader

5.1 Soortenbescherming

1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming van kracht geworden. Op grond van deze wet zijn vrijwel alle in het wild en van nature in Nederland voorkomende dieren, beschermd. De Wet Natuurbescherming bevat verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen.

Bij vrijwel alle ingrepen moet met door Wet Natuurbescherming beschermde soorten rekening worden gehouden. De beschermde soorten zijn onderverdeeld in soorten van de Habitatrichtlijn, soorten van de Vogelrichtlijn en Nationale soorten.

In Amsterdam is er sinds 2009 een gedragscode Flora- en faunawet voor het zorgvuldig handelen bij ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer en onderhoud. De gedragscode is van toepassing op alle plannen en projecten die in opdracht van of door de gemeente Amsterdam worden voorbereid en uitgevoerd. Met deze gedragscode is een ontheffingsaanvraag voor een aantal soorten niet nodig. In augustus 2017 is een voorstel voor een op de nieuwe wet aangepaste gedragscode bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ingediend. Zolang deze gedragscode nog niet is goedgekeurd blijft de oude gedragscode van toepassing. RVO staat het gebruik van afzonderlijke gedragscodes van gemeenten niet meer toe. Door de Vereniging Stadswerk Nederland is in april 2020 een sectorbrede gedragscode ingediend. Deze is inmiddels door de minister goedgekeurd en heeft ter inzage gelegen. Zodra de ingediende zienswijzen behandeld zijn is de gedragscode beschikbaar (situatie 15 oktober).

5.2 Zorgplicht

De zorgplicht is van toepassing op alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving. Iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

1. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
2. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
3. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

5.3 Ecologisch beleid gemeente Amsterdam

Het is de intentie van de gemeenteraad van Amsterdam dat de ecologische kwaliteit wordt verbeterd (Coalitie akkoord 2018).

Het gemeentelijk beleid op gebied van ecologie is vastgelegd in de Ecologische Visie (2012) en de Agenda Groen (2014). Hierin zijn o.a. de volgende doelen opgenomen:

- Binnen de ecologische structuur zijn geen voorzieningen toepasbaar. Voor wijzigingen is, vergelijkbaar met de hoofdgroenstructuur, een besluit van de gemeenteraad nodig. (Ecologische visie 2012, Structuurvisie 2050).

- Indien er infrastructurele of stedenbouwkundige projecten worden uitgevoerd waar een ecologisch knelpunt aanwezig is, wordt dit knelpunt opgelost (Ecologische visie, 2012).
- Het groen buiten de ecologische structuur wordt voor minimaal 50% insectvriendelijk beheerd (Agenda Groen 2014-2018).

Daarnaast heeft de gemeenteraad in diverse moties randvoorwaarden meegegeven voor plannen en projecten:

- Bij (her)inrichting van de openbare ruimte is ecologische opwaardering voorwaarde (motie 546.17).
- Locaties die heringericht worden en tussen hoofdgroenstructuurgebieden liggen, worden groen ingericht, zodat er meer ecologische verbindingen ontstaan (motie 315.18).
- Bij alle investeringen in het groen wordt bekeken of de biodiversiteit bevorderd kan worden, indien dit niet tot hogere beheerkosten leidt (Motie 1128.18).
- Onderzocht wordt op welke plekken minder gemaaid (1,2 of 3x per jaar) en ingezaaid kan worden om de bijenpopulatie te bevorderen (motie 877.18).
- In beplantingsplannen wordt gekozen voor beplanting die de biodiversiteit verhoogt, inheems sortiment heeft de voorkeur (Puccini Groen, 2017).
- Binnen de ecologische structuur is de realisatie van nieuwe verlichting alleen toegestaan langs de hoofdnetten en plusnetten (Handboek Inrichting Openbare Ruimte). Openbare verlichting in de Hoofdgroenstructuur is terughoudend en gelijkmatig (Handboek Inrichting Openbare Ruimte)

5.4 Bomenverordening gemeente Amsterdam

In de Bomenverordening 2014 Amsterdam zijn o.a. de volgende regels opgenomen:

- Het is verboden om bomen (omtrek 31 cm) te vellen zonder vergunning (artikel 3);
- Een vergunning kan worden geweigerd (artikel 5) in verband met:
 - o De natuur en milieuwaarden van de houtopstand;
 - o De waarde van de houtopstand voor het stadsschoon of landschap;
 - o De cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
 - o De waarde van de houtopstand voor de leefbaarheid.

6 Resultaten

6.1 Algemeen

Tijdens de veldbezoeken bleek dat op een groot gedeelte van de taluds nauwelijks vegetatie meer aanwezig is. Op een aantal taluds staan nog bomen, waaronder het talud tussen de Beethovenstraat en de Antonio Vivaldistraat. In verband met de voorgenomen werkzaamheden is op een groot deel van de taluds de bomen en andere vegetatie eind 2018/begin 2019 verwijderd. De kapvakkenkaart in Figuur 4 geeft hier een overzicht van. Enkele delen van de taluds zijn daarna actief ingezaaid om erosie van de kale taluds te voorkomen.

6.2 Flora

In de NDFF zijn de waarnemingen van de afgelopen drie jaar opgehaald (NDFF, 2020). Er is enkel gezocht op beschermde soorten. Het betreft slechts enkele waarnemingen in het Beatrixpark en in het Gijsbrecht van Aemstelpark – buiten het projectgebied- : kartuizer anjer, knolspirea en wolfskers. Deze soorten worden niet verwacht binnen de plangrenzen.

Figuur 2 Op het grootste gedeelte van de taluds is nauwelijks vegetatie aanwezig

Figuur 3 Op een aantal taluds staan nog enkele bomen

Figuur 4 Kapvakkenkaart. De kaart is groter te zien in Bijlage 3

6.3 Vleermuizen

In de NDFF zijn de waarnemingen van de afgelopen drie jaar opgehaald (NDFF, 2020). De waarnemingen zijn voornamelijk geclusterd rondom de Boelelaan, de watergang ten noorden van de Arent Janszoon Erstraat en langs het talud aan de zuidkant van de A10. Zie Figuur 5. Het betreft de volgende soorten: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis. Voor het grootste deel zijn dit waarnemingen die bij eerder onderzoek in opdracht van Zuidas en Zuidasdok zijn gedaan. Andere waarnemingen uit telmee.nl of waarneming.nl zijn foeragerende soorten, die wij ook op diverse plaatsen zijn tegengekomen.

Figuur 5 Waarnemingen van vleermuizen, NDFF (20202).

In 2015 is er door Ecoresult in een groot deel van het plangebied onderzoek gedaan naar vliegroutes en foerageergebied. Gebaseerd op de uitkomsten van dit onderzoek is er ten behoeve van het tracébesluit en de aan te vragen ontheffing soortenbescherming een mitigatieplan opgesteld en heeft de projectorganisatie Zuidasdok voor het verwijderen van groen op de taluds een ontheffing gekregen. Eén van de maatregelen van het mitigatieplan is een driejaarlijkse monitoring. Daarom is het onderzoek in 2018 op ongeveer dezelfde wijze herhaald. De voornaamste conclusie uit het onderzoek van 2018 was dat er boven de waterpartijen in Buitenveldert nog volop gevoerageerd werd en dat de Kleine Wetering nog in gebruik was als vliegroute van noord naar zuid voor gewone- en ruige dwergvleermuis en laatvlieger (Van Meurs; 2015, Kuiper; 2013, R&D; 2017, R&D; 2018).

In 2017 is er door R&D een onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen voor het bestemmingsplan Beethoven. Het deel van het Beatrixpark direct grenzend aan de A10 is hiervoor onderzocht. De conclusies waren: geen verblijfplaatsen en slechts enkele foeragerende vleermuizen. Bij eerder onderzoek zijn wel veel foeragerende vleermuizen rond waterpartijen waargenomen.

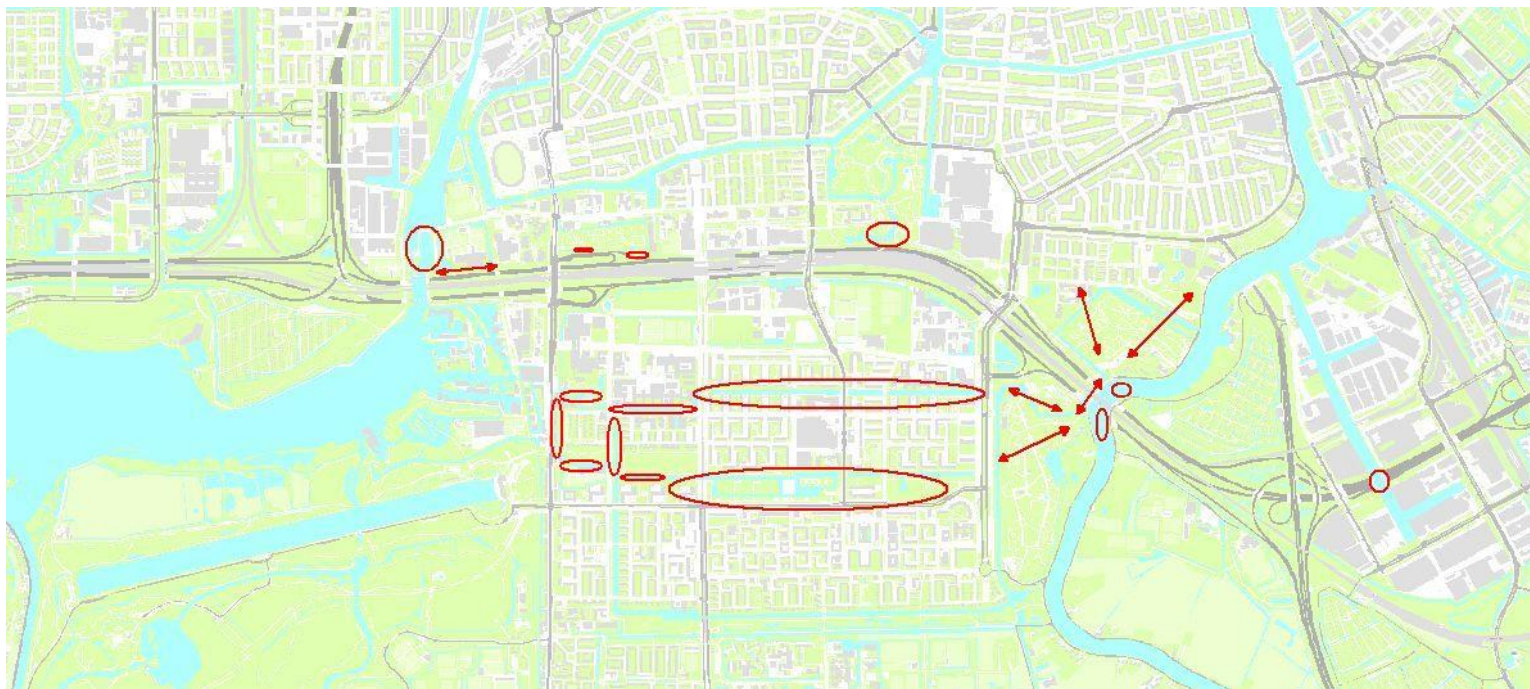
In 2015 zijn in het Beatrixpark bosvleermuis en kleine dwergvleermuis waargenomen, twee soorten die in Amsterdam nauwelijks gezien zijn.

In 2019 zijn drie onderdoorgangen in het plangebied onderzocht op het gebruik als vliegroute. De onderdoorgangen bij de Amstel en bij de Schinkel zijn aan beide zijden onderzocht. Geconstateerd is dat de routes langs de oostoever van de Amstel, die boven de Kleine Wetering en beide zijden van de Schinkel intensief door vleermuizen worden gebruikt en de onderdoorgang bij het Piet Kranenbergpad nauwelijks (R&D, 2019).

In 2020 zijn opnieuw drie onderdoorgangen onderzocht. De onderdoorgang bij het Piet Kranenbergpad is in 2020 niet onderzocht, de Amstel en de Schinkel wel. Daarnaast is in 2020 onderzoek gedaan bij de Duivendrechtsevaart. In de onderzoeken voor het tracébesluit is deze locatie onderbelicht gebleven. Waarschijnlijk omdat deze locatie beschouwd werd als niet tot nauwelijks geschikt leefgebied voor vleermuizen vanwege de meer 'industriële' omgeving. Bij de Duivendrechtsevaart werd er vooral onder het viaduct door gewone dwergvleermuizen gevoerageerd. Dit was een onverwacht resultaat, omdat langs de Duivendrechtsevaart vooral bedrijven staan met veel licht en weinig groen. Waarschijnlijk foerageren de vleermuizen daar onder het viaduct, omdat de lichtverstoring minder is. Op de andere locaties waren de resultaten vergelijkbaar met die van eerdere onderzoeken (R&D, 2020).

In 2019 heeft Tauw onderzoek gedaan naar vleermuizen in het projectgebied Verdi (Tauw; 2020), dit grenst direct aan het plangebied van Zuidasdok. De conclusies uit dit rapport zijn: de waterpartij parallel aan de A10 is onderdeel van een essentiële vliegroute en boven de Schinkel wordt gevoerageerd.

Figuur 6 is een kaartje met de essentiële vliegroutes en belangrijke foerageergebieden binnen het plangebied. Hierin zijn de resultaten van de hierboven genoemde onderzoeken weergegeven. Het foerageergebied onder de brug over de Duivendrechtsevaart is wel essentieel, omdat er geen ander geschikt foerageergebied in de omgeving is.

Figuur 6 Vliegroutes(pijlen) en belangrijke foerageergebieden binnen het plangebied.

6.4 Overige zoogdieren

NDFF zijn de waarnemingen van de afgelopen drie jaar opgehaald (NDFF, 2020). De waarnemingen zijn voornamelijk geclusterd in- en rondom het Amstelpark, Beatrixpark, De Oeverlanden en het Gijsbrecht van Aemstelpark. Daarnaast zijn enkele waarnemingen geregistreerd bij begraafplaats Zorgvlied, rond knooppunt Amstel en bij station Zuid. Zie Figuur 7. Het betreft de volgende soorten: boommarter, bosmuis, bruine rat, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, eekhoorn, egel, bosspitsmuis, haas, hermelijn, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, muskusrat, rosse woelmuis, veldmuis, vos en woelrat.

Op de taluds is voor de meeste van de eerder genoemde zoogdieren geen geschikt habitat meer aanwezig, bij gebrek aan (struik)vegetatie en bomen.

Figuur 7 Waarnemingen van overige zoogdieren, NDFF (2020).

Marters

Met de ingang van de Wet Natuurbescherming van 1 januari 2017 is er in de Provincie Noord-Holland geen vrijstelling meer bij ruimtelijke ontwikkelingen voor wezel, hermelijn en bunzing. Voor de werkzaamheden die onder het tracébesluit van Zuidasdok vallen is er wel een landelijke vrijstelling. Hiervoor is het Rijk het bevoegd gezag. Kleine marters worden soms wel gezien in het onderzoeksgebied, maar tot nog toe zijn er geen aanwijzingen dat ze daar een leefgebied hebben. Gericht onderzoek met cameravallen en sporenbuizen heeft in 2018 geen waarnemingen opgeleverd.

Voor boommarter en steenmarter is geen leefgebied (meer) aanwezig binnen het plangebied. Deze soorten kunnen zich wel verplaatsen langs de taluds van de snelweg.

In de NDFF zijn in de afgelopen drie jaar 29 waarnemingen van marters geregistreerd in het plangebied. Het betreft voornamelijk aangereden boommarters. De overige waarnemingen zijn bunzing en wezel (NDFF, 2020). Zie Figuur 8. Er is verder ook een oudere waarneming bekend van een wezel in een ecopassage bij de John Huizingalaan.

Figuur 8 waarnemingen van marters, NDFF (2020).

In 2017 is er door stagiairs van Gemeente Amsterdam een wezel waargenomen in het bosje ten oosten van begraafplaats Zorgvlied. Dit was vermoedelijk een jong exemplaar dat op zoek was naar een eigen territorium. Er zijn verder geen aanwijzingen dat de wezel op deze locatie gevestigd is. Door de ruimtelijke ontwikkelingen die er plaats gevonden hebben en de kap van de bomen op het talud lijkt de omgeving ook ongeschikt.

Konijnen

Konijnen zijn vrijgesteld volgens de Wet Natuurbescherming. Voor vrijgestelde soorten geldt echter alsnog de zorgplicht. Om aan de zorgplicht te voldoen zijn in 2018 de konijnenholen in kaart gebracht door Zuidplus (Zuidplus, 2018). Er zijn toen op verschillende plaatsen holen of graafsporen aangetroffen: ten noorden van knooppunt De Nieuwe Meer, langs het Jaagpad ten zuiden van knooppunt De Nieuwe Meer, tussen Begraafplaats Buitenveldert en de ringweg, tussen de Parnassusweg en station Zuid, tussen het Amstelpark en de ringweg en ten oosten en zuidwesten van knooppunt Amstel.

In 2020 zijn tijdens veldbezoeken ook konijnenholen en konijnen waargenomen op de taluds tussen station RAI en het Beatrixpark, aan de noordzijde van de A10 en tussen knooppunt Amstel en de Spaklerweg. In de NDFF zijn in de afgelopen drie jaar 74 waarnemingen van konijnen geregistreerd in het projectgebied en de directe omgeving (NDFF, 2020). Zie Figuur 9.

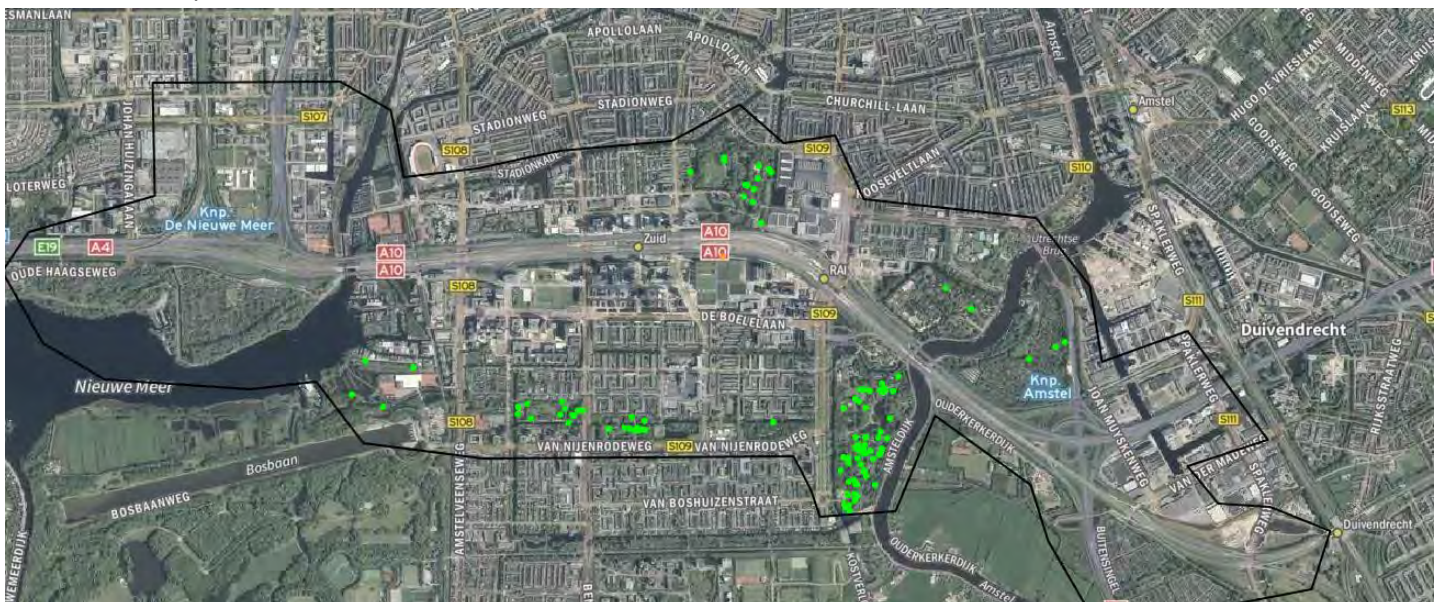
Figuur 9 waarnemingen van konijnen, NDFF(2020).

Gemeente Amsterdam adviseert vanuit dierenwelzijn aanvullende eisen voor het wegvangen van konijnen. Er kan worden geprobeerd de konijnen 'vrijwillig' te laten vertrekken. Dan worden er speciale konijnenhekken rondom de kavel geplaatst. Via een vluchtheuvel kunnen de konijnen op een gewenste plek over het hek springen. Eenmaal buiten de hekken is het niet meer mogelijk om terug te keren naar de kavel. Op de plekken waar nu nog konijnen zitten kunnen ze zelfstandig vluchten naar een leefgebied in de omgeving. Een andere methode is het wegvangen door middel van het plaatsen van vangkooien. Het werkterrein wordt afgerasterd en de konijnen binnen het raster worden afgevangen met kooien. Vervolgens worden de konijnen in geschikt gebied uitgezet.

Eekhoorn

In de NDFF zijn in de afgelopen drie jaar ruim 100 waarnemingen van eekhoorn geregistreerd. De waarnemingen zijn voornamelijk gesitueerd in het Amstelpark, Beatrixpark en Gijsbrecht van Aemstelpark en het Amsterdamse bos (NDFF, 2020). Zie Figuur 10.

De bomen op de taluds zijn in 2020 voor het vijfde opeenvolgende jaar geïnventariseerd op roofvogelnesten. In 2020 is er ook gelet op de mogelijkheid dat de aangetroffen nesten geschikt zouden kunnen zijn voor eekhoorns. Er zijn er geen nesten aangetroffen die in gebruik konden zijn van eekhoorns. De kans dat de nog aanwezige bomen op de taluds gebruikt worden als verblijfplaats van de eekhoorn is klein. De eekhoorn kan zich eventueel nog wel verplaatsen via de bomen.

Figuur 10 Waarnemingen van eekhoorn, NDFF (2020).

6.5 Vogels

In de NDFF zijn de waarnemingen van de afgelopen drie jaar opgehaald (NDFF, 2020). Er is gekozen om enkel de waarnemingen van soorten met jaarrond beschermde nesten op te nemen in het rapport. Zie Figuur 12.

Het betreft de volgende soorten: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, slechtvalk, sperwer en wespendif.

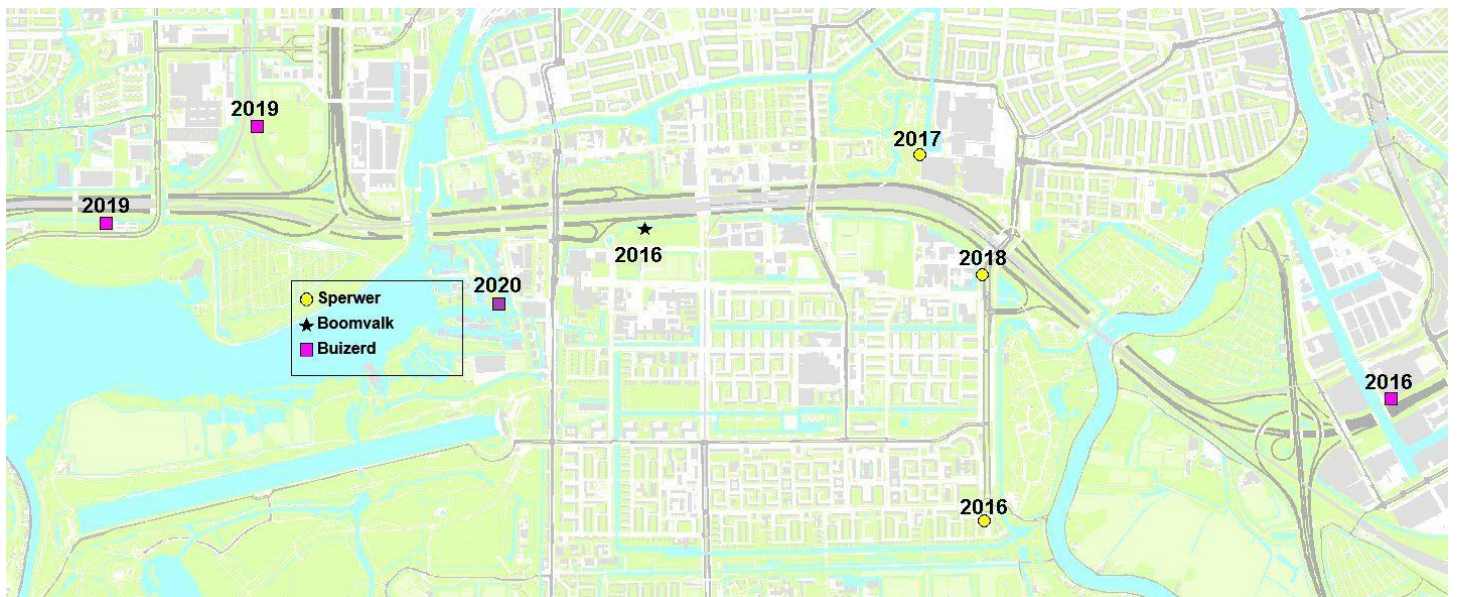
Roofvogelonderzoek

Nesten van roofvogels zijn jaarrond beschermd volgens de Wet Natuurbescherming. In 2016 is de inventarisatie van mogelijke roofvogelnesten in het Zuidas en Zuidasdokgebied gestart met als doel een dossier op te bouwen van nesten van roofvogels. In 2020 is er dus voor het vijfde

opeenvolgende jaar geïnventariseerd. In het westelijk deel projectgebied zijn twee bezette buizerdnesten aangetroffen, bij de Riekerpolder en bij de Oude Haagse weg.

Deze nesten waren ook in 2018 aangetroffen. In 2019 zijn de sperwer in het Beatrixpark, naast het bosje bij de RAI, en bij de Europaboulevard, vlakbij station RAI, niet meer aangetroffen.

In 2020 zijn er in totaal 37 nesten aangetroffen in het plangebied. Het grootste gedeelte van deze nesten was niet geschikt voor roofvogels. Enkel de kraaiennesten, het buizerdnest langs de Oude Haagseweg, de nesten bij de Schinkelsluis, het nest bij Riekerhaven en de kunstnesten voor boomvalk in het Gijsbrecht van Aemstelpark zijn potentieel geschikt. In het Zuidas- en Zuidasdokgebied zijn in 2020 geen roofvogels aangetroffen. Alleen in het Elzenbosje (Noordkant Amsterdamse Bos) is een actief buizerdpaar waargenomen. Op het gebouw van de ABN-AMRO aan de Zuidas broedt al jaren een slechtvalk. Figuur 11 geeft de resultaten van het roofvogelonderzoek van de afgelopen jaren weer.

Figuur 11 Resultaten roofvogelonderzoek, R&D Gemeente Amsterdam, (2016, 2017, 2018, 2019 en 2020)

Figuur 12 Waarnemingen van vogels met een jaarrond beschermd nest, NDF (2020)

6.6 Reptielen, amfibieën en vissen

In de NDFF zijn de waarnemingen van de afgelopen drie jaar opgehaald (NDFF, 2020). De waarnemingen zijn voornamelijk geclusterd bij De Oeverlanden, het Gijsbrecht van Aemstelpark en langs de Amstel. Deze gebieden vallen allemaal net buiten de grenzen van het projectgebied. Zie Figuur 13.

Het betreft de volgende soorten: baars, bastaardkikker, blankvoorn, brasem, bruine kikker, driedoornige stekelbaars, geelbuikschildpad, gewone pad, groene kikker, karper, kleine modderkruiper, kleine watersalamander, pos, rietvoorn, roodwangschildpad, rugstreeppad, snoek, tiendoornige stekelbaars en zeelt.

Voor reptielen, amfibieën en vissen is in principe geen geschikt habitat aanwezig op de taluds. Enkel voor de rugstreeppad is mogelijk geschikt habitat aanwezig.

Figuur 13 Waarnemingen van reptielen, amfibieën en vissen, NDFF (2020).

Rugstreeppad

In de NDFF is in de afgelopen drie jaar slechts één waarneming van de rugstreeppad geregistreerd in het onderzoeksgebied, net buiten de grenzen van het projectgebied (NDFF, 2020). Het betreft drie individuen die in 2018 waargenomen zijn langs de Joan Muyskenweg. Zie Figuur 14. De rugstreeppad komt voor in het agrarisch gebied rond de Amstel, net ten zuiden van het plangebied. De waterpartijen in knooppunt Amstel zouden geschikt voortplantingswater kunnen zijn. De omgeving rond de poelen is echter helemaal dichtgegroeid. Geschikt leefgebied voor rugstreeppadden is er daar dus niet meer.

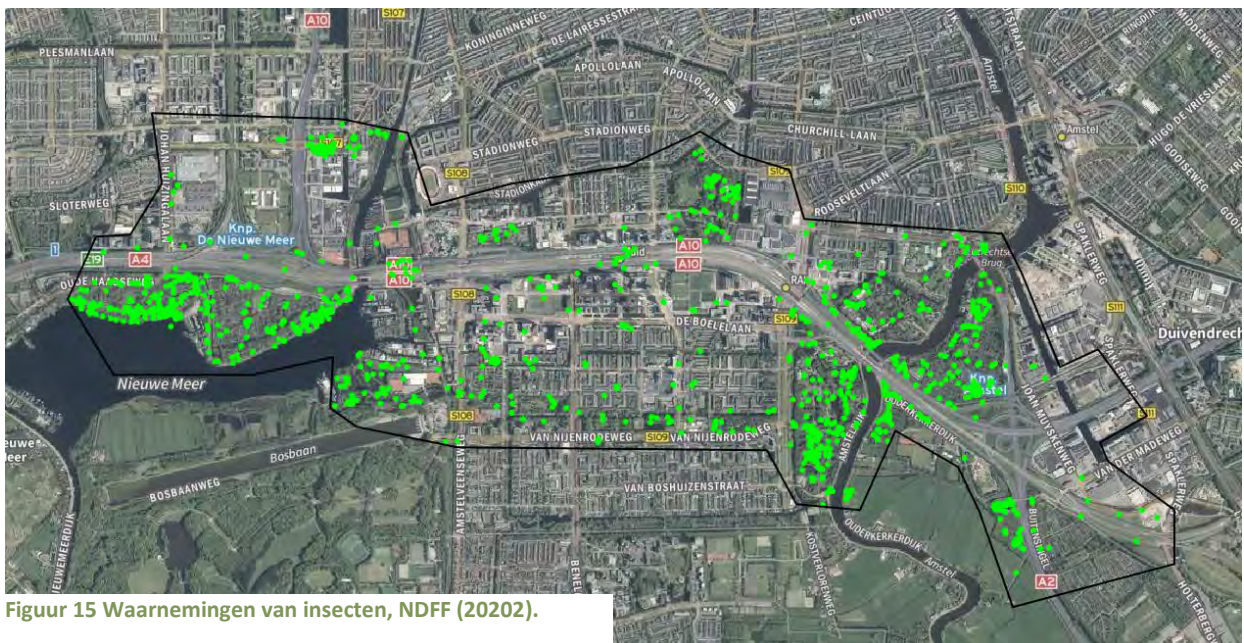
Omdat er rugstreeppadden in de directe omgeving van het plangebied aan de oostkant van de Amstel voorkomen, is het advies om er bij de werkzaamheden rekening mee te houden. In het huidige ecologisch werkprotocol van aannemer Zuidplus is opgenomen hoe kan worden voorkomen dat er rugstreeppadden in het werkgebied komen en hoe er mee omgegaan moet worden als ze toch opduiken.

Figuur 14 Waarneming van de rugstreepd, NDFF (2020).

6.7 Insecten

In de NDFF zijn de waarnemingen van de afgelopen drie jaar opgehaald (NDFF, 2020). De waarnemingen zijn zeer verspreid aanwezig binnen het onderzoeksgebied. Zie Figuur 15.

Figuur 15 Waarnemingen van insecten, NDFF (20202).

Het betreft veel algemene soorten libellen, sprinkhanen, vlinders en andere insecten. Er zijn slechts twee beschermde soorten aangetroffen: de grote vos (vlinder) en de iepenpage. Deze soorten zijn buiten de grenzen van het projectgebied waargenomen.

Iepenpage

In 2016 is de iepenpage voor het eerst waargenomen in Amsterdam. De iepenpage is een moeilijk waar te nemen vlinder. Het is een kleine vlinder, zit in de kruin van bomen en is maar een korte periode actief. Daarom zie je hem gemakkelijk over het hoofd. In 2017 heeft de Vlinderstichting een inventarisatie georganiseerd in Amsterdam Toen zijn er meerdere waarnemingen van de iepenpage in de omgeving van de Henk Sneevlietweg gedaan.

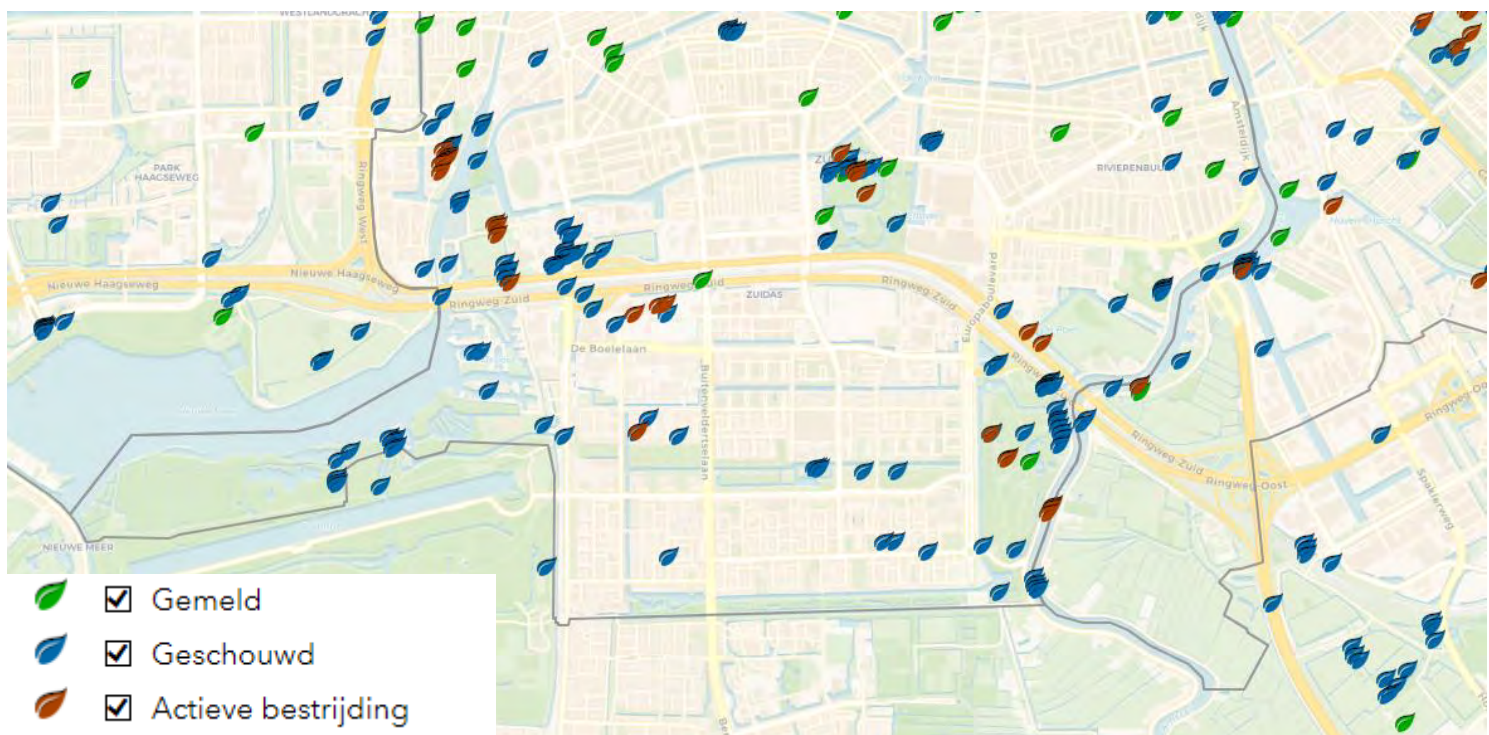
In 2018 is er aan de hand van de kapkaart van Zuidasdok een kanskaart voor iepen gemaakt. Deze kaart is gebaseerd op de aanwezigheid van iepen ouder dan tien jaar en lindes in de nabijheid. Het was de bedoeling om deze locaties te onderzoeken in 2018. Het is deskundigen

in 2018 en 2019 niet gelukt om de waarneming van een iepenpage in Amsterdam te bevestigen. Omdat er niet met zekerheid een iepenpage is waargenomen op de locatie bij de Henk Sneevlietweg, zijn veel lastiger te inventariseren iepen op bijvoorbeeld de taluds van Zuidasdok in 2018 ook niet onderzocht. Deze werkwijze is met de RUDNHN (nu OD NHN) afgestemd. In het voorjaar van 2019 is op een aantal taluds de begroeiing verwijderd. Daarmee zijn er vrijwel geen oudere iepen meer op de taluds aanwezig en daarmee is de kans op een iepenpage aanmerkelijk verminderd.

In 2020 is door de Vlinderstichting op vijftig kansrijke plaatsen in Amsterdam op momenten dat de iepenpage verwacht kon worden gemonitored. Op geen van die plaatsen is een iepenpage waargenomen. Hieruit trekt de Vlinderstichting de conclusie dat de iepenpage niet meer in Amsterdam voorkomt. De Gemeente Amsterdam was opdrachtgever van dit onderzoek. Het onderzoeksrapport moet nog door de Vlinderstichting worden opgesteld (15 oktober 2020).

6.8 Japanse duizendknoop

Op heel veel plaatsen in het werkgebied van Zuidasdok komt de Japanse duizendknoop voor. Zie Figuur 16. Geadviseerd om de groeiplaatsen van deze soort nauwkeurig in kaart te brengen en bij de werkzaamheden de maatregelen zoals beschreven in het Amsterdamse protocol (<https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/duizendknoop/>) te volgen.

Figuur 16 Duizendknoop in de directe omgeving van het projectgebied (Maps Amsterdam, 2020).

6.9 Ecologische structuur

Binnen het projectgebied liggen verschillende stukken van de ecologische structuur van Amsterdam. Dit is te zien in Figuur 17. De ecologische structuur loopt veelal op de spoorlijn en langs de taluds. Bij de Amstel is te zien dat de ecologische structuur ook onder het viaduct doorloopt, zowel aan de oostzijde als aan de westzijde/Kleine Wetering. Ook bij de Duivendrechtsevaart is dit te zien. Figuur 18 en Figuur 19 zoomen hier op in.

Figuur 17 Ecologische structuur van Amsterdam in de omgeving van het plangebied.

Figuur 18 Ecologische structuur ter hoogte van de Amstel

Figuur 19 Ecologische structuur bij de Duivendrechtsevaart.

Binnen de ecologische structuur zijn geen voorzieningen toepasbaar. Voor wijzigingen is, vergelijkbaar met de hoofdgroenstructuur, een besluit van de gemeenteraad nodig. (Ecologische visie 2012, Structuurvisie 2050). Dit zou dus kunnen betekenen dat hier bij de verbreding van het viaduct over Amstel en de Duivendrechtse vaart rekening mee moet worden gehouden. De ruimte onder de viaducten moet in de toekomst ook functioneel blijven als ecologische structuur.

7 Conclusie en aanbevelingen

Flora

In het plangebied komt geen beschermde flora voor, deze soorten worden ook niet verwacht binnen de plangrenzen. In de winter van 2018/2019 is al veel vegetatie van de taluds verwijderd. De meeste taluds zijn inmiddels kaal, op een aantal taluds staat nog wat struikvegetatie en een aantal bomen. Een deel van de taluds, waarvan de bomen gekapt zijn, is na twee seizoenen al weer begroeid. Een gedeelte hiervan is ook actief ingezaaid om erosie van de kale taluds te voorkomen.

Vleermuizen

De onderdoorgang ter hoogte van De Kleine Wetering is meerdere malen geïnventariseerd op vleermuizen. Op alle avonden bleken er in korte tijd veel (>100) vleermuizen van Noord naar Zuid te vliegen. De Kleine Wetering is dus een essentiële vliegroute. Geadviseerd wordt dan ook om de werkzaamheden bij de Rozenoordbrug ten aanzien van de Kleine Wetering volgens het mitigatieplan behorende bij de ontheffing van 2016 uit te voeren. Er wordt geadviseerd de ontheffing voor vleermuizen te verlengen en de Kleine Wetering driejaarlijks op vleermuizen te blijven monitoren.

De andere onderdoorgangen maken deel uit van foerageergebied en zijn geen onderdeel van een essentiële vliegroute. Ook voor deze onderdoorgangen wordt geadviseerd het onderzoek elke drie jaar te herhalen. Indien er voor die tijd iets verandert aan de plannen is het nodig om het onderzoek eerder te herhalen. Hetzelfde geldt voor wanneer de werkzaamheden van start gaan. Dan is onderzoek nodig om de effectiviteit van mitigerende maatregelen te controleren. De onderdoorgang van de Duivendrechtsevaart is essentieel foerageergebied, daar wordt alleen onder het viaduct gefoerageerd. De vleermuizen komen langs de taluds aanvliegen, duiken het viaduct onder en blijven daar in hoge aantallen foerageren. Er is weinig tot geen alternatief foerageergebied in de directe omgeving aanwezig, de omgeving is heel stenig. Geadviseerd wordt om bij de werkzaamheden de ruimte onder het viaduct gedurende de actieve periode van de vleermuizen beschikbaar te houden als foerageergebied. Als dat niet kan is een ontheffing nodig voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Langs de taluds, die nog niet zijn gekapt, is drie, vier of vijf jaar geleden vleermuisonderzoek gedaan. Hier zijn destijds alleen beperkte aantallen vleermuizen waargenomen. Omdat deze onderzoeken niet meer voldoen aan de door de Omgevingsdienst gehanteerde houdbaarheid van onderzoek wordt geadviseerd om voor deze taluds het vleermuisonderzoek te herhalen en deze te onderzoeken op gebruik als vliegroute of foerageergebied. De insteek is hierbij dan vooral het doen van onderzoek ten behoeve van het verlengen of vernieuwen van de ontheffing soortbescherming.

Overige zoogdieren

Kleine marters worden soms wel gezien in het onderzoeksgebied, maar tot nog toe zijn er geen aanwijzingen dat ze daar een leefgebied hebben. Voor boommarter en steenmarter is ook geen leefgebied aanwezig. Deze soorten kunnen zich wel verplaatsen langs de taluds van de snelweg.

Op meerdere taluds zijn konijnenholen aanwezig. Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet vanuit de zorgplicht rekening worden gehouden met konijnen. Gemeente Amsterdam adviseert vanuit dierenwelzijn aanvullende eisen voor het wegvangen van konijnen. Het vangen met

fretten is hier geen onderdeel van.

Op de taluds zijn weinig geschikte bomen meer aanwezig voor de eekhoorn. Tijdens de roofvogelonderzoeken zijn alle nesten geïnventariseerd. Er zijn toen ook geen eekhoornnesten aangetroffen. De kans dat de nog aanwezige bomen op de taluds gebruikt worden als verblijfplaats van de eekhoorn is klein. De eekhoorn kan zich eventueel nog wel verplaatsen via de bomen. Voor de eekhoorn is geen ontheffing vereist.

Vogels

In het projectgebied kunnen vogels met jaarrond beschermde nesten broeden, dit is zowel uit het bureauonderzoek als uit het veldonderzoek naar voren gekomen. Voor roofvogels wordt geadviseerd om op dezelfde wijze als in 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020 het onderzoek voort te zetten. Dat betekent monitoring van bomen die potentieel geschikt zijn als broedlocatie voor roofvogels. In het projectgebied zijn in 2020 geen bezette nesten van roofvogels aangetroffen. In totaal zijn er in 2020 37 – grote - nesten aangetroffen in het plangebied. Het grootste gedeelte van deze nesten was niet geschikt voor roofvogels maar een aantal nesten waren wel potentieel geschikt. Er valt dus niet uit te sluiten dat roofvogels in de komende jaren in het plangebied gaan broeden.

Reptielen, amfibieën en vissen

Voor reptielen en vissen is geen geschikt habitat aanwezig in het plangebied. De rugstreeppad is in 2018 wel waargenomen langs de Joan Muyskenweg. Omdat er rugstreeppadden in de directe omgeving van het plangebied ten oosten van de Amstel voorkomen, is het advies om er bij de werkzaamheden rekening mee te houden. In het ecologisch werkprotocol van aannemer Zuidplus is opgenomen hoe kan worden voorkomen dat er rugstreeppadden in het werkgebied komen en hoe er mee omgegaan moet worden als ze toch opduiken.

Insecten

In het projectgebied zijn veel algemene soorten libellen, sprinkhanen, vlinders en andere insecten waargenomen. Er zijn slechts twee beschermde soorten aangetroffen: de grote vos (vlinder) en de iepenpage(2017). Deze waarnemingen zijn echter net buiten de grenzen van het projectgebied aangetroffen. In het voorjaar van 2019 is op een aantal taluds de begroeiing verwijderd. Daarmee zijn er vrijwel geen oudere iepen meer op de taluds aanwezig en daarmee is de kans op een iepenpage aanmerkelijk verminderd. Daarnaast is door de Vlinderstichting in 2020 onderzoek gedaan naar de iepenpage op vijftig potentieel zeer geschikte locaties met iepen in Amsterdam. De iepenpage is niet aangetroffen. De Vlinderstichting concludeert dan ook dat de iepenpage niet meer voorkomt in Amsterdam.

Onderdoorgangen

Een aantal diersoorten maakt gebruik van de onderdoorgangen om zich van het ene leefgebied naar het andere te verplaatsen. Geadviseerd wordt om onderdoorgangen zo in te richten dat dieren er gebruik van kunnen maken. Dat kan door onder andere te zorgen voor:

- Vleermuisvriendelijke verlichting
- Schuilplaatsen voor kleine zoogdieren en amfibieën;
- Natuurvriendelijke oevers langs water;
- Goede geleiding aan beide zijden van het viaduct;
- Fauna uittreedplaatsen (FUP's) aan beide zijden van de Duivendrechtse vaart.

8 Bibliografie

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland; Ontwerpbesluit Ontheffing verbodsbepalingen Wet Natuurbescherming; kenmerk FF/75C/2016/0352.toek.kg.

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), 2020

Amsterdams protocol Japanse Duizendknoop. <https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/duizendknoop/>

Kaart Duizendknoop <https://maps.amsterdam.nl/duizendknoop/>

Ecologische structuur van Amsterdam <https://maps.amsterdam.nl/ecopassages/>

Meurs, F.A. van, 2015. Aanvullend onderzoek vleermuizen. Plangebied: Zuidas en Zuidasdok, Amsterdam. Kenmerk ER20151123v01. Ecoresult, Dordrecht.

Meurs, F.A. van, 2016. Mitigatieplan vleermuizen; In het kader van de Flora- en faunawet.

Kuiper, M.; 2013. Onderzoek beschermde flora en fauna Zuidas; Fase 1 functioneel maken; Aanvullend onderzoek: vliegroutes vleermuizen.

Nagtegaal, J., 2020. Aanvullend soortgericht ecologisch onderzoek Verdi Amsterdam. Tauw.

Blokker, A., 2017. Vleermuisonderzoek bestemmingsplan Beethoven Zuid. R&D Gemeente Amsterdam

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017) Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl

9 Bijlagen

9.1 Bijlage 1: Lijst beschermde Amsterdamse soorten onder de WNB

Rood – Habitatrichtlijn

Zwart – Nationale lijst

Cursief – Nationale lijst, maar Provinciale vrijstelling

Alle vogels (behalve exoten), inclusief hun nesten en rustplaatsen zijn beschermd → Vogelrichtlijn Van een aantal is het nest jaar rond beschermd! De lijst uit 2009 geldt nog			
Zoogdieren Vleermuizen Baardvleermuis Bosvleermuis Gewone dwergvleermuis Gewone grootoorvleermuis Kleine dwergvleermuis Laatvlieger Meervleermuis Rosse vleermuis Ruige dwergvleermuis Tweekleurige vleermuis Watervleermuis Overige zoogdieren Aardmuis Boommarter Bosmuis Bunzing Das Dwergmuis Dwergspitsmuis	Eekhoorn Egel Gewone bosspitsmuis Haas Hermelijn Huisspitsmuis Konijn Noordse woelmuis Ree Rosse woelmuis Steenmarter Tweekleurige bosspitsmuis Veldmuis Vos Waterspitsmuis Wezel Woelrat	Vissen Houting Amfibieën Bruine kikker Gewone pad Heikikker Kleine watersalamander Meerkikker Bastaardkikker Poelkikker Rugstreeppad Reptielen Ringslang Zandhagedis	Dagvlinders Iepenpage Libellen Groene glazenmaker Tweekleppigen Platte schijfhoren Vaatplanten Muurplanten Blaasvaren Groensteel Schubvaren Overige planten Kartuizer anjer Kranskarwij Wolfskers Zandwolfsmelk
Bruinvis Zeezoogdieren worden soms in het IJ of het Gewone zeehond Noordzeekanaal gezien, Grijze zeehond net als de steur Atlantische steur		Alpenwatersalamander Deze soorten zijn geïntroduceerd Vinpootsalamander Vuursalamander Vroedmeesterpad Hazelworm	
		Bever en otter staan op het punt om zich in Amsterdam te vestigen	
		Heikikker komt net ten oosten en de Groene glazenmaker net ten zuiden van Amsterdam voor.	
		Van zowel groensteel als wolfskers als zandwolfsmelk is er één groeiplaats bekend in Amsterdam.	

9.2 Bijlage 2: Toelichting bij lijst beschermde Amsterdamse soorten onder de WNB

Bescherming volgens		Voorkomen in Zuidas/Zuidasdok		Voorkomen in Amsterdam	
HRL	Soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn	Zeker	Aanwezigheid aangetoond	aa	Zeer algemeen > 75 % kmhokken
NS	Nationale soort, niet vrijgesteld bij RO door de Provincie Noord-Holland	Mogelijk	Er zijn geschikte biotopen en de soort komt in de omgeving voor	a	Algemeen 50 - 75 % kmhokken
				z	Zeldzaam 10 – 50 %
NSv	Nationale soort, vrijgesteld bij RO door de Provincie Noord-Holland	Nee	Zeker niet aanwezig; geen geschikt biotoop en/of komt niet in de omgeving voor	zz	Zeer zeldzaam < 10 %
				zzz	enkele locaties

	Wet	Rd L	A'dam	Zuidas	Toelichting
Zoogdieren					
Vleermuizen					
Baardvleermuis	Hrl		zzz	nee	Er is slechts één waarneming in Amsterdam-Noord (2015)
Bosvleermuis	Hrl	G	zzz	Mogelijk	Er zijn twee waarnemingen in Amsterdam (waarvan één in het Beatrixpark in 2015)
Gewone dwergvleermuis	Hrl		aa	Zeker	Aangetoond,
Gewone grootoorvleermuis	Hrl		zz	Zeker	Aangetroffen bij de Kleine Wetering en in het Amstelpark
Kleine dwergvleermuis	Hrl		zzz	Mogelijk	Er is één waarneming in Amsterdam (in het Beatrixpark in 2015)
Laatvlieger	Hrl	Kw	a	Zeker	Aangetoond
Meervleermuis	Hrl		z	Zeker	Vliegend en foeragerend boven de Amstel
Rosse vleermuis	Hrl		z	Zeker	Overvliegend, geen verblijfplaatsen
Ruige dwergvleermuis	Hrl		a	Zeker	Aangetoond
Tweekleurige vleermuis	Hrl		zz	Mogelijk	Enkele waarnemingen in Amsterdam (in hoge bebouwing)
Watervleermuis	Hrl		z	Zeker	Bij de Kleine Wetering en de Schinkel
Overige zoogdieren					
Aardmuis	NSv		z	Nee	Alleen waarnemingen op afstand van Zuidas/dok
Boommarter	NS		z	Mogelijk	Geen leefgebied, maar kan zich wel langs de taluds van de snelweg verplaatsen
Bosmuis	NSv		aa	Zeker	

	Wet	Rd L	A'dam	Zuidas	Toelichting
Bunzing	NS	Kw	z	Zeker	Geen leefgebied, zich verplaatsend via taluds A10-Zuid
Das	NS		zzz	Nee	Alleen waarnemingen op afstand van Zuidas/dok
Dwergmuis	NSv		z	Zeker	
Dwergspitsmuis	NSv		z	Zeker	
Eekhoorn	NS		z	Zeker	
Egel	NSv		a	Zeker	
Gewone bosspitsmuis	NSv		a	Zeker	
Haas	NSv	G	a	Zeker	
Hermelijn	NS	Kw	z	Nee	Alleen waarnemingen op afstand van Zuidas/dok
Huisspitsmuis	NSv		a	Zeker	
Konijn	NSv	G	a	Nee	
Noordse woelmuis	HRI		zz	Nee	Geen geschikte leefomgeving
Ree	NSv		zzz	Nee	
Rosse woelmuis	NSv		z	Nee	
Steenmarter	NS		z	M	Geen leefgebied, maar kan zich wel langs de taluds van de snelweg verplaatsen
Tweekleurige bosspitsmuis	NSv		z		
Veldmuis	NSv		aa	Zeker	
Vos	NSv		a	M	Zich verplaatsend via taluds A10-Zuid
Waterspitsmuis	NS		z	Nee	Geen geschikte leefomgeving. In de NDFF wel waarnemingen in de omgeving van de Noordelijke Oeverlanden. Deze waarnemingen zijn al weer van enige tijd geleden en worden betwijfeld.
Wezel	NS	G	z	Zeker	
Woelrat	NSv		z	M	
Vissen					
Houting	HRI		zzz	Nee	
Amfibieën					
Bruine kikker	NSv		a	Zeker	
Gewone pad	NSv		a	Zeker	
Heikikker	HRI		zzz	Nee	Geen geschikte leefomgeving
Kleine watersalamander	NSv		a	Zeker	
Meerkikker	NSv		a	Zeker	

	Wet	Rd L	A'dam	Zuidas	Toelichting
Bastaardkikker	NSv		a	Zeker	
Poelkikker	HRI		zzz	Nee	Geen geschikt leefgebied
Rugstreeppad	HRI	Ge	z	Nee	Bij onderzoek niet aangetoond
Reptielen					
Ringslang	NS	Kw	z	M	Zwervend exemplaar in waterpartijen. Populaties bevinden zich aan de oostkant van de stad en bij de Poel in het Amsterdamse bos
Zandhagedis	HRI	Kw	zzz	Nee	Geen recente waarnemingen meer, zat op spooreplacement bij Diemen
Dagvlinders					
Iepenpage	NS		zzz	M	Bij onderzoek niet aangetroffen
Libellen					
Groene glazenmaker	HRI	Kw	zzz	Nee	Geen geschikte leefomgeving; komt alleen voor in moerassen met krabbescheer
Tweekleppigen					
Platte schijfhoren	HRI		zzz	Nee	Geen geschikte leefomgeving; komt alleen voor in het water rond de Vechtplassen
Vaatplanten					
Muurplanten					Geen muurplanten, want er zijn geen kademuren.
Blaasvaren	NS		zz	Nee	
Groensteel	NS		zzz	Nee	
Schubvaren	NS		zz	Nee	
Overige planten					
Kranskarwij	NS		zzz	Nee	Geen geschikte leefomgeving; voedselarme bodems
Kartuizer anjer	NS		zz	M	Geen geschikte leefomgeving; stikstofarme bodems
Wolfskers	NS		zzz	Nee	
Zandwolfsmelk	NS		zzz	Nee	

Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogels Wet Natuurbescherming in Noord-Holland

	Cat	A'dam	Zuidas	toelichting
Boomvalk	?	zz	Mogelijk	Heeft gebroed, in 2017 niet aangetroffen
Buizerd	4	zz	Mogelijk	Baltsende buizerd net buiten plangebied Zuidasdok gezien
Gierzwaluw	2	a	nee	Geen geschikte gebouwen binnen onderzoeksgebied
Grote gele kwikstaart	3	z	nee	Geen geschikte biotoop binnen onderzoeksgebied
Havik	4	z	Mogelijk	Niet aangetroffen
Huismus	2	a	Nee	Geen geschikte biotoop binnen onderzoeksgebied
Kerkuil	3	z	Nee	Geen geschikte biotoop binnen onderzoeksgebied
Oehoe	3	x	Nee	Komt niet voor in de omgeving van Amsterdam
Ooievaar	3	zz	Nee	Geen geschikte biotoop binnen onderzoeksgebied
Ransuil	4	z	Mogelijk	Geschikte biotopen in volkstuinparken
Roek	2	z	Mogelijk	Niet aangetroffen
Slechtvalk	3	z	Zeker	Op dak ABN/Amro
Sperwer	4	z	Zeker	In het Beatrixpark
Steenuil	1	zzz	Nee	Geen geschikte biotoop binnen onderzoeksgebied
Wespendief	4	x	Nee	Komt niet voor in de omgeving van Amsterdam
Zwarte wouw	4	x	Nee	Komt niet voor in de omgeving van Amsterdam

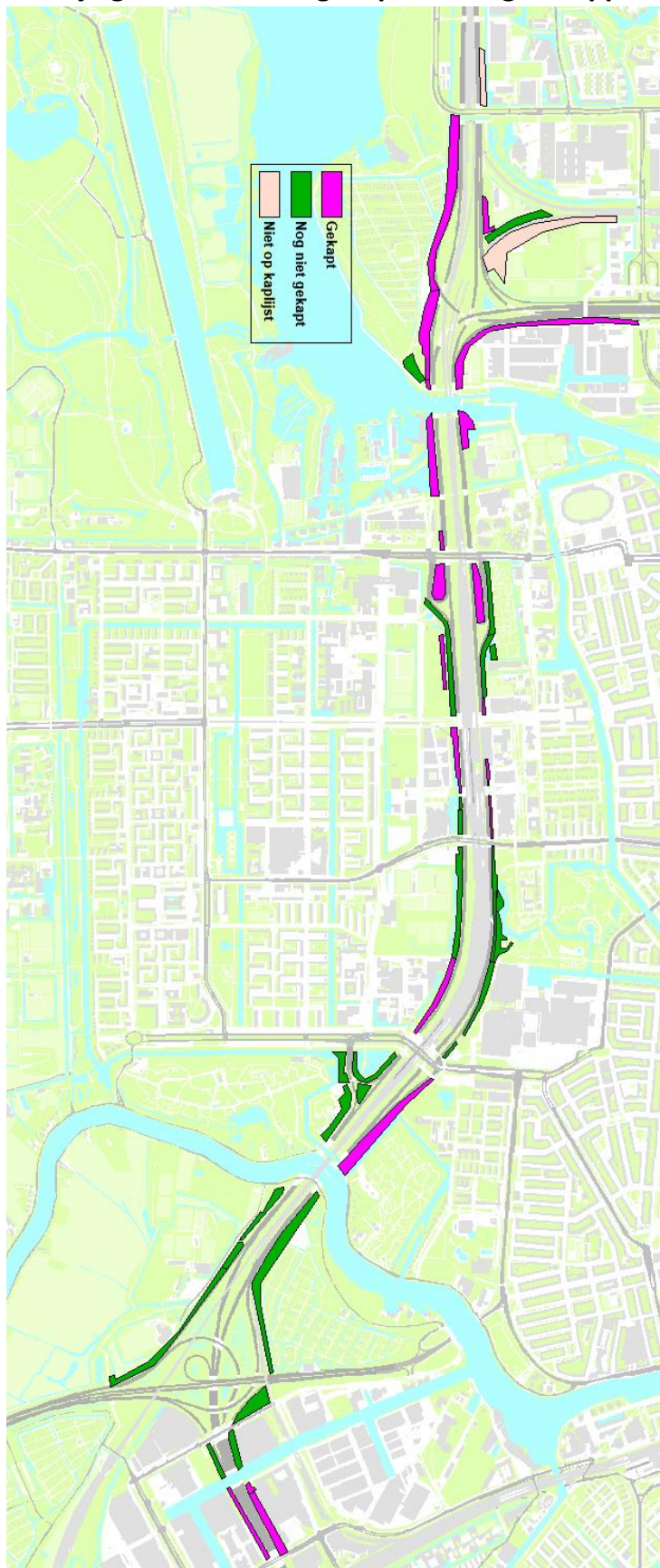
Bovenstaande lijst is een indicatieve lijst. Per soort zal beoordeeld moeten worden of in de praktijk sprake is van een jaarrond beschermd nest. Zo heeft de Raad van State in een uitspraak op 7 februari 2017 bepaald dat, aangezien boomvalken in de regel niet ieder jaar naar hetzelfde nest terugkeren en dit voor de boomvalken in kwestie (Kenniskwartier Noord) ook uit onderzoek is gebleken, de nesten van deze soort niet jaarrond beschermd zijn.

De lijst is in 2009 gepubliceerd door de Dienst Regelingen van het Ministerie van LNV. Wespendief, oehoe en zwarte wouw broeden niet in Amsterdam. Soorten uit categorie 5 zijn niet opgenomen.

Betekenis categorieën

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd en ransuil).

9.3 Bijlage 3: Kaart met gekapte en nog te kappen boomvakken (situatie 2020)

9.4 Bijlage 4: Foto's huidige situatie taluds

